

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

ZGODOVINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Četrtek, 30. avgust 2012

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**Obča zgodovina****Različni modeli vladanja**

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	♦ vojaška aristokracija	
1.2	1	♦ kralj	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	1	♦ A	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	ena od: ♦ pravo (pravno besedilo) ♦ zakonik	
3.2	1	ena od: ♦ verska vsebina ♦ svetopisemska besedila ♦ cerkvena besedila	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	1	ZAHOD dve od: ♦ Poljska ♦ Češka ♦ Slovaška ♦ vzhodni predeli Nemčije	
	1	JUG ena od: ♦ Balkanski polotok ♦ Panonija ♦ Vzhodne Alpe	
	1	VZHOD ena od: ♦ Rusija ♦ Ukrajina	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	1	♦ B	
	1	♦ D	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6.1	1	♦ Karolingi	
6.2	1	♦ upravitelji kraljevega dvora	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	1	♦ Arabci in Franki	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8.1	1	Podporo ena od: ♦ papeštva ♦ papežev ♦ katoliške cerkve ♦ duhovščine	
8.2	2	štiri od: ♦ Sasi ♦ Bavarci ♦ Slovani/Karantanci ♦ Langobardi ♦ Obri/Avari	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9.1	1	ena od: ♦ Fevd je bil podeljen kot beneficij za opravljanje vojaške službe. ♦ Prejemnik je moral služiti vladarju ali seniorju ter mu priseči zvestobo.	
9.2	1	♦ Alod je bil podeljen v osebno last kot nagrada za zvesto službo vladarju.	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	3	♦ M ♦ K ♦ K ♦ K ♦ M ♦ M	Za šest pravilnih rešitev 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11.1	1	♦ konstantinova darovnica	
11.2	1	♦ patrimonij svetega Petra (dedina svetega Petra)	
11.3	1	♦ v severni Italiji (Padska nižina)	
11.4	1	ena od: ♦ ohranjanje povezav med cerkvenimi diecezami ♦ skrb za prevlado pravovernosti nad herezijami. ♦ pokristjanjevanje ljudstev na evropskem severu ♦ pokristjanjevanje ljudstev v (vzhodni) Srednji Evropi	
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ B ♦ A ♦ B ♦ C ♦ C ♦ A 	Za šest pravih rešitev 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13.1	1	♦ zgornji sloj meščanstva	
13.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ na kapitalski moči ♦ na denarju ♦ na bogastvu, pridobljenem s trgovanjem 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ zmaga nad Ogri/Madžari ♦ osvojitve severne Italije ♦ zatrtje uporov vojvod in Slovanov 	
14.2	1	♦ obnovitev rimskega cesarstva	
14.3	1	♦ Po obdobju brezvladja so nemški volilni knezi na prestol izvolili predstavnika nepomembne plemiške rodbine Rudolfa Habsburškega.	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ A ♦ C ♦ E ♦ G 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
16.1	1	♦ Spor o tem, ali sme umeščati škofo papež ali cesar.	
16.2	1	♦ Wormski konkordat je določal, da je posvetitev visoke duhovščine izključno stvar Cerkve.	
16.3	1	♦ Wormski konkordat je določal, da posvetni vladar umesti visoko duhovščino na cerkvena posestva.	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17.1	1	♦ v Canossi	
17.2	1	♦ Cesar (Henrik IV.) je prosil papeža (Gregorja VII.) za preklic izobčenja; po 3 dnevih ga je tudi dobil.	Upoštevamo vsako strokovno sprejemljivo rešitev.
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
18	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Avignon ♦ Pisa 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
19.1	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ trgovina ♦ obrt ♦ pomorstvo ♦ izločitev konkurence dalmatinskih mest in njihova podreditev 	
19.2	1	♦ beneško plemstvo	
19.3	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ veliki svet (v njem vsi plemiči) ♦ senat ♦ svet deseterice ♦ dož 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
20.1	1	♦ Kondotjerji so bili poveljniki vojsk novega tipa, ki jih je omogočal denar – tj. najemniška vojska. Vojskuje se za tistega, ki jo plačuje.	
20.2	1	♦ diplomacija (stalno zastopstvo neke države v drugi državi)	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
21	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ vladar prevzame vso oblast ('sam svoj prvi minister') ♦ razraščanje državnega aparata, zlasti vojaškega in uradniškega ♦ uradništvo postane centralizirano 	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Absolutistične države so praviloma ekspanzivne, saj večanje državnega ozemlja še krepi vlogo vladarja ter njegovega vojaškega in upravnega aparata. ♦ Pri uspešnih razširitvah tudi povečuje prihodke. 	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ uveljavljanje denarnega gospodarstva ♦ uvajanje merkantilizma ♦ aktivna trgovska bilanca ♦ omejevalna carinska politika ♦ izkoriščanje kolonij 	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ novi načini bojevanja (pehota je vse pomembnejša, najemniška vojska) ♦ novo orožje (zlasti topništvo) ♦ zmanjševanje vloge fevdalnih vojska, ki temelji na težki konjenici, in tako fevdalcev 	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Vladar izvaja oblast z uradništvom/birokracijo. ♦ Vladar se naslanja na meščanstvo. 	
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
22	1	♦ Francija	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
23	3	Absolutizem ♦ absolutni monarh ♦ merkantilistična gospodarska politika ♦ vladar odloča o veroizpovedi podložnikov Razsvetljeni absolutizem ♦ prvi služabnik države ♦ fiziokratizem ♦ verska svoboda ali vsaj toleranca	Za šest pravih rešitev 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
24.1	1	♦ republika	
24.2	1	♦ Španci so proti upornikom poslali armado (pod poveljstvom vojvode Albe).	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
25.1	1	♦ Magna charta libertatum je listina o svoboščinah, nad katere uresničevanjem bedi stalno delujoči kraljevi svet.	Upoštevamo vsako strokovno sprejemljivo rešitev.
25.2	1	ena od: ♦ zgornji in spodnji dom ♦ dvodomni parlament ♦ iz lordske in poslanske zbornice	
25.3	1	♦ Listina o svoboščinah (Bill of Rights) je uveljavljala ustavno (parlamentarno) monarhijo.	
Skupaj	3		

Skupno število točk IP 1: 60

IZPITNA POLA 2**Narodna zgodovina****Razvoj slovenskega naroda v 20. stoletju**

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	ena od: ♦ imenovanje Narodne vlade SHS v Ljubljani ♦ imenovanje Narodne vlade za Slovenijo ♦ imenovanje prve slovenske vlade	
1.2	1	♦ Italija, Avstrija, Madžarska	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	♦ Vlada je uvedla centralizacijo (»do skrajnih posledic«).	
2.2	1	♦ Slovenci so bili najbolj razviti, kar je bilo vidno v najvišji stopnji pismenosti.	
2.3	1	dve od: ♦ narode v državi je ločevala verska sestava ♦ v preteklosti so bili pod različnimi državami ♦ imeli so različno upravno ureditev ♦ različna stopnja gospodarske razvitosti. ♦ v uporabi sta bila dva tipa pisav (cirilica in latinica) ...	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	3	♦ A ♦ C ♦ C ♦ A ♦ A ♦ C	Za šest pravih rešitev 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	♦ rimskokatoliške cerkve	
4.2	1	♦ kmečko prebivalstvo	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	1	ena od: ♦ industrija in obrt ♦ trije od: tekstilna, kemična, kovinska, elektro, lesna, usnjarska	
5.2	1	dve od: ♦ razvita infrastruktura ♦ višja stopnja elektrifikacije ♦ višji delež pismenih oz. bolje šolano osebje ♦ več investicijskega kapitala ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6.1	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ slovenizacija srednjih šol (gimnazij) ♦ izpopolnitev šolskega sistema oz. ustanovitev Univerze v Ljubljani ♦ spolna enakopravnost oz. šolanje deklet na vseh stopnjah ♦ večanje števila vpisanih na nadaljnje stopnje šolanja 	
6.2	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ vračanje slovenskih strokovnjakov v domovino ♦ ustanovitev novih strokovnih knjižnic ♦ večanje števila vpisanih na nadaljnje stopnje šolanja ♦ dvig izobrazbene sestave ♦ lažja dostopnost do strokovne literature ♦ večanje števila natisnjenih strokovnih del v slovenščini ♦ financiranje osrednjih ustanov iz državnega proračuna 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7.1	1	Nemčija ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ severni del ♦ Gorenjsko in Štajersko (slovenski del Koroške, del Prekmurja) Italija <ul style="list-style-type: none"> ♦ južni del (Dolenjsko, Notranjsko, Ljubljano) Madžarska <ul style="list-style-type: none"> ♦ Prekmurje (večino Prekmurja) 	
7.2	2	Nemška okupacijska politika dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ raznarodovanje ♦ prepoved slovenščine ♦ ukinitve slovenskih kulturnih ustanov ♦ nasilna germanizacija ♦ izgon inteligence ♦ obvezno učenje nemščine ♦ vpoklic fantov v nemško vojsko ... Italijanska okupacijska politika dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ dvojezičnost v upravi (italijanščina in slovenščina) ♦ dovoljeno delovanje slovenskih šol in kulturnih ustanov ♦ fantje niso vpoklicani v italijansko vojsko ♦ pripravljenost na sodelovanje s Slovenci ... 	Za opis dveh značilnosti enega od okupatorjev 2 točki, za opis ene značilnosti enega od okupatorjev 1 točka.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8.1	1	♦ Potreben je boj proti okupatorju z vsemi sredstvi, tudi oborožen boj.	
8.2	1	ena od: ♦ Osvobodilna fronta (slovenskega naroda) ♦ (OF)	
8.3	1	♦ Odporniško gibanje je vodila Komunistična partija Slovenije (KPS), ki je hotela prevzeti oblast po vojni (a je med vojno to skrivala za gesli osvobodilnega gibanja).	
8.4	1	ena od: ♦ Osvobodilno fronto so ocenjevali kot krinko za komunistični prevzem oblasti. ♦ Menili so, da smo Slovenci premajhni za vojaške operacije in da bi morali čakati na izid vojne na svetovnih bojiščih. ♦ Odporniške akcije so ocenjevali kot avanturizem, ki povzroča nepotrebne žrtve.	
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9.1	1	♦ na partizanski strani	
9.2	1	♦ hitro naraščanje partizanskih enot sledi po kapitulaciji Italije	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	1	ena od: ♦ z nakupovanjem na nakaznice ♦ z racionalizirano preskrbo	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11.1	1	ena od: ♦ odporniško gibanje (komunisti) ♦ Titova vlada ♦ osvobodilno gibanje	
11.2	1	ena od: ♦ na odporniškem gibanju ♦ na partizanski vojski, ki je obvladovala velik del ozemlja Jugoslavije ♦ na »najučinkovitejši gverilski armadi v zgodovini«	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12	1	ena od: ♦ poveljni poboji ♦ poboji neoboroženih vojnih ujetnikov (domobrancev) ♦ poboji vojakov in civilistov	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	3	Prva Jugoslavija <ul style="list-style-type: none"> ♦ Slovenci so »pleme« enotnega naroda ♦ kraljevina ♦ deli države, poimenovani po geografskih pojmi Druga Jugoslavija <ul style="list-style-type: none"> ♦ republika ♦ deli države, poimenovani po narodih ♦ Slovenci so enakopraven narod 	Za šest pravih rešitev 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14	1	♦ Sovjetska zveza	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ uvedba komunističnega političnega monopola ♦ na volitvah ne more enakopravno nastopati opozicija ♦ onemogočanje delovanja drugih političnih strank ♦ komunistična partija ima nadzor nad policijo in mediji ... 	
	1	♦ agrarna reforma	
	1	♦ Razlaščno zemljo (tujcev, veleposestnikov, velikih kmetov, neagrarnih lastnikov, cerkvene posesti) je država dodelila malim kmetom (agrarnim interesentom), (del pa so dobila državna posestva).	Upoštevamo vsako strokovno sprejemljivo rešitev.
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ državno lastništvo nad proizvodnimi sredstvi ♦ politično zaposlovanje na vodilna mesta v gospodarstvu ♦ zaton podjetništva ♦ zatrt je bila zasebna pobuda ♦ usmeritev v bazično industrijo ♦ omogočena je bila uvedba petletnega državnega načrtovanja 	
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15.1	1	♦ Sovjetska zveza	
15.2	1	♦ Zapirali so jih v zapore in koncentracijska taborišča (najbolj znano na Golem otoku).	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
16	1	♦ A	
	1	♦ C	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ standard ♦ življenjski standard ♦ blago široke porabe ♦ predelovalna industrija 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
18.1	1	♦ Uspešna in cvetoča so bila desetletja od konca petdesetih let (petdeseta, šestdeseta do polovice sedemdesetih let), gospodarska kriza pa je sledila v osemdesetih letih.	
18.2	1	ena od: ♦ zaradi prevelikega zadolževanja v tujini ♦ zaradi posledic naftne krize v sedemdesetih letih ♦ zaradi političnega in neekonomskega načrtovanja razvoja ♦ zaradi zgrešenih naložb ...	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
19.1.	1	♦ Obisk je naraščal v muzejih in knjižnicah, upadal pa v kinematografih in gledališčih.	
19.2	1	♦ zaradi (začetka oddajanja) televizije	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
20	1	♦ B	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
21.1	1	♦ plebiscit za samostojno Slovenijo	
21.2	1	ena od: ♦ Velika večina Slovencev je glasovala za samostojno Slovenijo. ♦ Približno devet desetih volivcev je glasovalo za ...	
21.3	1	♦ dan samostojnosti in enotnosti	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
22.1	1	♦ ZDA so nasprotovale osamosvajanju.	
22.2	1	dve od: ♦ možnost razpada Jugoslavije ♦ možnost razpada Sovjetske zveze ♦ da ne bi atomsko orožje prišlo v neprave roke ♦ strah pred vojno v Jugoslaviji ♦ ker so se bale odpiranja nacionalnih vprašanj v lastnih državah ...	
22.3	1	♦ Nemčija	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
23.1	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ na mejne prehode ♦ na (radijske/televizijske) oddajnike ♦ na letališče (Brnik) 	
23.2	1	♦ Posredovala je Evropska skupnost (evropska trojka; zunanji ministri evropskih držav).	
23.3	1	♦ na Brionih	
23.4	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ takojšnje premirje ♦ umik vojske v vojašnice ♦ trimesečna zamrznitev osamosvojitvenih ukrepov ♦ začetek pogovorov o preureditvi Jugoslavije 	
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
24.1	1	♦ 25. oktobra 1991	
24.2	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ OZN ♦ Evropska skupnost (Evropska unija) ♦ NATO 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
25	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 4 ♦ 3 ♦ 1 ♦ 5 ♦ 6 ♦ 2 	Za šest pravih rešitev 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Skupno število točk IP 2: 60